

**Инж. Тони КОНСТАНТИНОВ – лесничей
в Общинско лесничество – Самоков:**

Системата има нужда от млади хора, които да се раздават в работата си

На път сме към най-старото у нас общинско лесничество – Самоковското, създадено през 1906 г. поради необходимостта да бъдат опазени и стопанисвани многото общински гори в района. Площта му обхваща и най-елитната по това време гора – Чамкория, единствената, от която се е добивала строителна дървесина. Вероятно за някого ще е изненада, но тук ни очаква най-младият му служител – 25-годишният инж. Тони Константинов.

Той започва работа в Общинския разсадник в м. Рудежо през 2017 г., още когато учи в природо-математическа паралелка на Профилираната гимназия

„Константин Фотинов“ в Самоков. Две години по-късно, след курс за техник-лесовъд, вече с придобити лиценз и марка, професията на горски надзирател го изправя от едната страна на барикадата в борбата с нарушенията в горските територии. Започва в Белчинския участък, а първият му пряк ръководител е старши лесничей инж. Христо Николчев – отскоро директор на Общинско лесничество – Самоков, от когото е научил почти всичко важно на терен. Разказва, че в работата му не е липсвало и напрежение, някои от районите са рискови и се охраняват при по-особен режим, като колегите му продължават да са ангажирани денонощно.

Заради позицията си в Лесничеството учи задочно „Горско стопанство“ в Лесотехническия университет. Предстои догодина да завърши магистратура и се подготвя да защити дипломна работа,

която се фокусира върху сравнителен анализ на моторни триони с различно задвижване – акумулаторни и бензино-моторни. След 7 години в Общинското лесничество инж. Константинов признава, че количеството административна работа е това, за което студентите в специалността се оказват неподготвени, когато започнат на дадена позиция. В началото на работния му ден му се налага да направи работен вариант на картите на подотделите към план-извлеченията, които ще ползват на терен колегите му заедно със служителите от РДГ – София (сн. 1). Споделя, че колкото и трудно да е за него да остава с часове пред монитора, регулярно на бюрото му го очакват сигнални листове и справки, регистрация на констативни протоколи и актове, писма до Общината за наказателни постановления, работа по противопожарния план на Лесничеството. От напуснал колега поема превозните билети, обектите и техните досиета, първичните документи за плащания, справките към Полицията и Прокуратурата. При нужда замества и колежката си – лесничей и деловодител. Шегува се, че любима точка от длъжностната му характеристика е „и други дейности,“ необходими за функционирането на Лесничеството. Оказва се, че доста от тях му се отдават – оправя каквото може по компютрите на колегите и полага усилия за подобряването на работната среда на колектива, като участва дори в поддръжката на сградата, старее се да се отзовава, ако има възможност да помогне. Смята, че системата има нужда от млади хора, които да се раздават в работата си и да са готови да жертват от времето си, както и че при наличие

на работа човек не трябва да си измисля оправдания да не я свърши.

Инж. Николчев е впечатлен от напредъка на младия специалист за краткото време, в което работи в системата, и го смята за професионалист: „Отговорен е, изпитва си нещата, не оставя днешната работа за утре, има амбиции да се развива“.

Отправляме се към първото му работно място – Общинският разсадник в м. Рудежо, в който се отглеждат плантации американска боровинка и арония, за да направи оглед на състоянието на насажденията преди идващата зима. Преди 7 години работата му тук е била косене, поливане, съдействие при събиране на плодовете и продажбата им. Днес изработеният от него проект за поливна капкова система, получил подкрепа и финансиране от ръководството на Лесничеството, е на път да бъде реализиран. Идеята взема от поливната система в УОГС „Петрохан“ – с. Бързия. В проекта е заложено площта на боровинките да бъде увеличена 5 пъти, понеже търсенето им на пазара е огромно. Вода за напояването осигурява промишлен водопровод от близката река, за който има водохващане в двора на разсадника. Предстои да се монтират филтри. Резервоарът е дълбок, с голям дебит, осигурени са кранове, тръби и помпа.

Възможности площта да бъде оползотворена лесничейт вижда в много направления. В близост се намират два рибарника, които могат да се поддържат и зарибяват регулярно. Общинското лесничество има одобрен проект за

изграждането на противопожарен водоем на територията на разсадника, от който хеликоптери могат да се снабдяват с вода при гасенето на пожар. Проблемът с финансирането обаче невинаги може да бъде разрешен. Така преди две години на общинската структура е отказана покупка на дрон. Ползата от термокамерата на уреда е оценена при големия пожар през 2021 г. в Боровец, когато е използван частен дрон, дал полезна информация за развитието на бедствието.

Движим се към курорта „Боровец“, където собствеността на Общината е върху голяма част от горската територия. Значителен дял от горите на Боровец са избран клас. Срещат се дървета със забележителни качества и раз-

мери. Работата на инж. Константинов днес е да маркира дървета, изсъхнали от вредители и заболявания, като най-често това са короядът типограф или кореновата гъба. Целта е да ги сортиментира, за да бъде издадено позволително за сеч от Общината те бъдат премахнати, преди да създадат опасност (сн. 2).

– Хубав ни е районът – казва инж. Константинов, – естественото възобновяване е много добро. Основните видове в горните части са ела, смърч, бяла мура, които са типични за района, на места – бук и дугласка, борът също се развива много добре. Има много качествен бук – с малка корона, правостъблен. При добро стопанисване може да се постигнат много добри резултати. Природните условия са благоприятни. Качеството на дървесината е отлично. Това е въпрос, по който няма две мнения.

Смята, че трябва да се обръща повече внимание на страничните ползвания от горите, на възможностите за алтернативен туризъм. Тук е популярно планинското колоездене – голяма възможност, която може да привлече и хора, и пари.

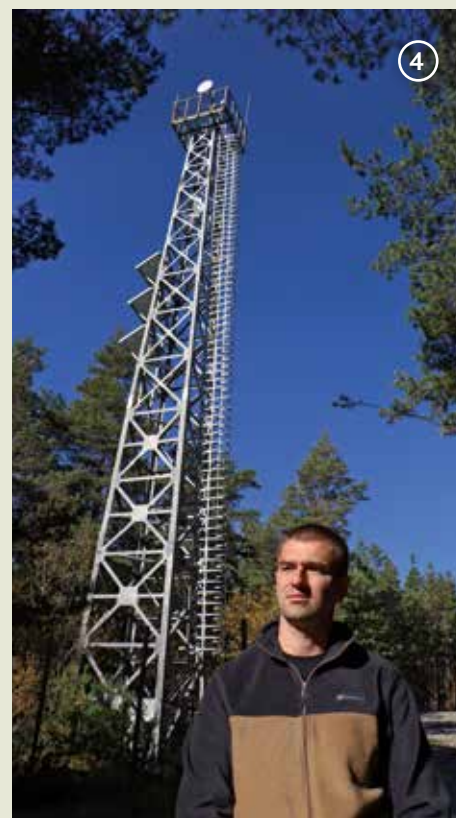
Показва ни придобилата известност сред туристите алея – екоптека „Песъко“, която е получила името си от местността. Поставените стотици лампички по близките дървета я озаряват през нощта и я превръщат в атракция (сн. 3). „Още по-красива е, като навали сняг“ – казва инж. Константинов, който я е посещавал десетки пъти, докато е работил с колегите си по изграждането ѝ.

Сериозен проблем в района на к.к. „Боровец“ вижда при монтажа на кабели

по дърветата от собствениците на близките сгради. Когато не е направен както трябва – например с метална скоба, която стяга дървото в растежа му, монтажът прекъсва проводящите тъкани на дървото и то умира. Разказва и за тригълник от дървета между хотел „Рила“ и Планинската спасителна служба, където много дървета ще изсъхнат заради същото неправилно окабеляване със скоби. Опасения има и за секвоите в старото Държавно лесничество на Боровец – в момента там се строят частни имоти. Дърветата са подкопани до такава степен, че според него им остават броени години живот.

Посетихме и противопожарната кула в Плана планина, която е част от отговорностите на лесничея. Металната конструкция, снабдена с камери, слънчеви панели и акумулатори, е резултат от изпълнението на проект на ЮЗДП – Благоевград, и служи за преждевременно осведомяване при възникнали пожари. Целта на посещението бе проверка на състоянието на съоръжението и загражденията около него за предотвратяване на инциденти (сн. 4).

Завърнали се в града, се отправяме към гаража на Лесничеството. В него се намират двата пожарни автомобила на общинската структура, които са били на терен и през изминалото лято, когато в района бушуват няколко пожара, най-големият от които до с. Алино. Това са германският „Magirus Deutz“ (1977 г.)

и руският „Зил“ 131 (1974 г.), използван някога за превоз на химикали (сн. 5). И тук инж. Константинов проявява своите умения – остарялата техника има нужда от поддръжка и ремонт и негова е отговорността те да бъдат изпълнени качествено. Таланта си на механик той открива, работейки именно върху двата пожарни автомобила и върху своя собствен джип, на който отделя голяма част от свободното си време. Целта на посещенията ни тук е рутинна проверка на състоянието на техниката, която е задължителен елемент от поддръжката на автомобилния парк.

Попитахме инж. Константинов липсва ли според него нещо в образователната система на ЛТУ, за да бъде абсолютен добър специалист на терен, и какво би посъветвал студентите в специалност „Горско стопанство“.

– Производственият стаж е крайно недостатъчен, много по-добре ще е, ако е последните две години или в няколко, но по-кратки периода от време. Бих посъветвал моите колеги в ЛТУ да наблегнат на ученето на абсолютно всичко, защото не се знае с какво ще им се наложи да се занимават в бъдеще. Дали ще водят регистър на горските култури, или ще инвентаризират култури, дали ще се занимават с дърводобив, с ловно стопанство. Не е нужно човек да знае перфектно всичко, а просто да е запознат с всичко и да го разбира. При мен например така се получи с лесозащитата, с лесопатологичните обследвания. Предстои ми да изготвя справка до ЛЗС – София, за състоянието на горите. Не съм си и представял, че ще ми се наложи някога да го правя. Мой колега, който се пенсионира преди две години, инж. Петър Чарийски,

ми предаде доста знания. Много начетен човек, бил ми е за пример в работата. За мой късмет започнах да работя в такъв период, в който можех да се уча от дейни, можещи и отдадени на професията хора, като бившия директор на Общинското лесничество – инж. Владимир Малинов, директора на Държавното горско стопанство – Самоков, инж. Александър Кроснев, бившия директор на УОГС „Петрохан“ – с. Бързия, инж. Калин Николов.

Още като студент в пети курс инж. Константинов участва в Международна студентска конференция в Зволен, Словакия. Събитието е имало и състезателен характер – участниците са представили свои материали пред комисия от представители на различни университети. В конкуренция със студенти с повече опит е заел четвърто място, от което е останал доволен. Впечатлението ни е, че младият специалист няма да спре да учи и тества способностите си. Желанието за знания, отдадеността в работния делник са доказателството, че е избрал правилния път в професията, а енергията, присъща на младостта, е горивото, което може да го отведе далеч. Когато го попитахме за плановете му след завършването на магистратура, отговорът не ни изненада – да продължи с докторантура към катедра „Технология и механизация в горското стопанство“ в Лесотехническият университет.

– Върви ми, интересно ми е, получава ми се добре – беше краткият му коментар. Пожелаваме му успех!

**Екип на сп. „Гора“
Снимки: Йордан ДАМЯНОВ**